

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

15.07.2020

п.г.т.Алексеевское

№ 275

**«2020-2024 елларга Алексеевск муниципаль
районы халкы арасында ижтимагый
сәламәтлекне ныгыту» муниципаль
программасын раслау турында**

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2019 елның 06 июнендәге 472 номерлы карары белән расланган «2025 елга кадәр Татарстан Республикасында сәламәтлек саклауны үстерү» дәүләт программасын үтәү йөзеннән

каrar бирәм:

1. «2020 - 2024 елларга Алексеевск муниципаль районы халкы арасында ижтимагый сәламәтлекне ныгыту» муниципаль программасын (1 нче, 2 нче кушымта) расларга.

2. «2020-2024 елларга Алексеевск муниципаль районы халкы арасында ижтимагый сәламәтлекне ныгыту» муниципаль программасын раслау турында» 2020 елның 10 июлендәге 264 номерлы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты карары үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында урнаштырырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенәң социаль мәсьәләләр буенча урынбасары А.В. Симашевага йөкләргә.

Башкарма комитет житәкчесе

Н.К.Кадыров

Татарстан Республикасы
 Алексеевск муниципаль районы
 башкарма комитетының
 2020 елның 15 июлендәге
 275 нче номерлы карарына
 1 нче кушымта

**«2020-2024 елларга Алексеевск муниципаль районы
 халкы арасында ижтимагый сәламәтлекне ныгыту»
 муниципаль программасы**

Программа исеме	2020-2024 елларга Алексеевск муниципаль районы халкы арасында ижтимагый сәламәтлекне ныгыту
Программаның төп эшләрчәсе	Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты
Программаның җаваплы башкаручылары	Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты «Алексеевск үзәк район хастаханәсе» ДАССУ Алексеевск районының финанс-бюджет палатасы «Алексеевск районы мәгариф бүлеге» МКУ Башкарма комитетның мәдәният бүлеге Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Алексеевск муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге Алексеевск районындагы РФ ЭЭМ бүлеге «Заря» («Таң») газетасы редакциясе
Программаның максатлары һәм бурычлары	Максатлар: Сәламәт туклануны һәм зарарлы гадәтләрдән баш тартуны да кертәп, гражданнарны сәламәт яшәү рәвешенә мотивацияләү системасын формалаштыру. 2024 елга сәламәт яшәү рәвеше алып баручы гражданнарның өлешен арттыруны сәламәт яшәү рәвеше алып баруга ярдәм итүче мохит формалаштыру, сәламәт туклануны да кертәп, тәмәке төтененнән саклау, алкоголь куллануны киметүне, шулай ук самогон кууны да, жәмәгатьчелек сәламәтлеге программаларын, мәгълүмати-коммуникация кампанияләрен кертү, гражданнарны һәм коммерциягә карамаган оешмаларны жәмәгать сәламәтлеген ныгыту чараларына җәлеп итү, сәламәтлекне ныгытуның корпоратив программаларын эшләү һәм гамәлгә кертү юлы белән сәламәт яшәү рәвеше алып баруга мотивацияләүне тәэмин итү. Бурычлар: Сәламәт туклануны һәм зарарлы гадәтләрдән баш тартуны

	да кертеп, гражданнарны сәламәт яшәү рәвешенә мотивацияләү системасын формалаштыру: Алексеевск муниципаль районында жәмәгать сәламәтлеге программасын гамәлгә кертү; сәламәтлекне ныгытуның корпоратив программаларын эшләү һәм гамәлгә кертү.
Программаны гамәлгә ашыру вакытлары	2020-2024 еллар II яртыеллыгы
Программаның бюджет ассигнованиеләре күләмнәре	Программаны финанслау күләме Алексеевск муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән 75 мең сум тәшкил итә, шул исәптән: 2020елда - 15 мең сум; 2021 елда - 15 мең сум; 2022 елда - 15 мең сум; 2023 елда - 15 мең сум; 2024 елда - 15 мең сум. Искәrmә: финанслау күләмнәре фараз характерында һәм район бюджеты мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтмәләр кертелергә тиеш.
Подпрограмманы тормышка ашыруның көтелгән нәтижәләре	16 - 59 яшьлек ир - атлар арасында үлүчеләр саны 100 мең кешегә 470,1 гә кадәр кимегән; 16-54 яшьтә хатын-кызлар арасында үлүчеләр саны 100 мең кешегә 147,4 кә кадәр кимегән; жан башына алкогольле продукцияне ваклап сатуның 6,8 литрга кадәр кимүе;

I. Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә характеристика, күрсәтелгән өлкәдәге төп проблемаларны тасвирлау һәм аның үсеш фаразы

Алексеевск муниципаль районында сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга, йогышлы булмаган авыруларга һәм аларның үсеш куркынычы факторларына каршы көрәшкә юнәлтелгән чаралар комплексы гамәлгә ашырыла.

Сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру мәсьәләләре районның ведомствоара комиссияләре - наркотикларга каршы комиссия, хокук бозуларны профилактикалау буенча ведомствоара комиссия, балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе, ВИЧ-инфекция таралуга каршы көрәш буенча ведомствоара комиссия утырышларында карала.

Районда ел саен төрле социаль һәм яшь төркемнәреннән 1900 дән артык кеше катнашында 100дән артык пропаганда (акцияләр, «түгәрәк өстәлләр», тематик дискотекалар, ачык дәресләр һ.б.) чарасы уздырыла.

Хроник йогышлы булмаган авырулар (ХЙБА) белән көрәшкә багышланган тематик чаралар кысаларында массакүләм мәгълүмат-пропаганда чаралары уздыру технологияләре эшләнә.

Соңгы биш елда массакүләм чаралар уздырганда флэш-моблар, тренинглар,

волонтерлар катнашында акцияләр куллану башланды.

Барлык мәгариф учреждениеләрендә мәктәп укучылары һәм ата-аналар өчен сәламәт яшәү рәвеше формалаштыруга багышланган күрсәтмә мәгълүмат белән «Сәламәтлек серләре» булдырылган.

«Заря», «Таң» район газетасы, шулай ук интернет-технологияләр ярдәмендә хезмәттәшлек итүдә актив мәгълүмати кампания алып барыла.

Районның наркотиклар хезмәте тарафыннан исереклекне һәм эчкечелекне беренчел профилактикалау чаралары уздырыла, шул исәптән гомуми белем бирү мәктәпләренең өлкән сыйныф укучылары арасында да.

Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау министрлыгы билгеләгән тәртиптә диспансеризация һәм халыкка медицина тикшерүләре ел саен уздырыла, Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау министрлыгының норматив хокукый актлары нигезендә онкоскрининглар гамәлгә ашырыла.

Медицина профилактикасы чараларын гамәлгә ашыручы учреждениеләренең инфраструктурасы.

Дәүләт сәламәтлек саклау учреждениеләре саны (РҮХ) -1 (аларның табиблар амбулаторияләре составында - 1, ФАПлар - 44).

Медицина профилактикасы хезмәтенең кадрлар белән тәэмин ителешен анализлау. «Алексеевск РҮХ» ДАССУда медицина профилактикасы кабинетларының һәм медицина профилактикасы бүлекләренең Штатлары: РҮХ структурасында өлкәннәр өчен медицина профилактикасы кабинеты оештырылды. Штатта йогышлы булмаган авыруларны профилактикалау һәм сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру мәсьәләләре буенча квалификацияне күтәрүнең өстәмә һөнәри программалары буенча укуларын узган бер шәфкать туташы эшли.

Нәтижәләр.

Алексеевск муниципаль районында яшәүчеләр арасында йогышлы булмаган авыруларны, шул исәптән үлем очракларының - йөрәк-кан тамырлары һәм онкологик авыруларны үстерү куркынычы факторларының киң таралуы күзәтелә. Гражданнарның үз сәламәтлекләрен саклап калу өчен житәрлек мотивациясе һәм җаваплылыгы сакланып кала.

Сәбәпләренең берсе - район халкының сәламәтлек мәсьәләләре буенча хәбәрдар булмавы. Шуңа бәйле рәвештә, халыкның сәламәт яшәү рәвешенә бирелүен, хәвеф-хәтәр факторларын иртә ачыклау, шулай ук авыруларның үзләрен иртә диагностикалау һәм дөвәләу чараларын күрү зарур.

Мәдәният өлкәсендә үзгәртеп корулардан башка сәламәт яшәү рәвеше һәм авыруларны профилактикалау халыкның үлем һәм авыру күрсәткечләрен тамырдан үзгәртүгә ирешә алмаячак.

Гражданнарның сәламәт яшәү рәвеше формалаштыру, шул исәптән балаларда һәм яшүсмерләрдә, аларның сәламәтлеге өчен куркыныч факторлары

турында гражданның хәбәрдарлығын арттыруга, сәламәт яшәү рәвешен алып баруга мотивация формалаштыруга юнәлдерелгән чаралар тарафыннан хупланырга тиеш.

Сәламәт яшәү рәвеше тәмәке һәм наркотиклар кулланудан, алкоголь кулланудан баш тартуны, шулай ук симерү үсешен булдырмый торган, рациональ туклануны һәм житәрлек дәрәжәдә физик активлык булуны күздә тотта.

Сәламәт яшәү өчен куркыныч факторлары турында халыкка актив мәгълүмат бирү һәм сәламәт яшәү рәвешен алып баруга мотивация формалаштыру барлык массакүләм мәгълүмат чаралары аша да («Интернет» челтәре, халык төркемнәренә яше, женесе, белеме, социаль статусы буенча аерылучы үзенчәлеген исәпкә алып басмалар) гамәлгә ашырылырга тиеш.

Сәламәт яшәү рәвеше, шул исәптән сәламәт туклану проблемалары буенча гражданны һәм медицина белгечләренә өзлексез белем бирү системасын булдыру зарурлығы бар.

Хәзерге вакытта балаларда, үсмерләрдә, яшьләрдә һәм студентларда сәламәт яшәү рәвеше формалашу аеруча зур әһәмияткә ия. Бу алар арасында тәмәке тартуның киң таралуына, шулай ук битараф булмаган туклану, гәүдәнә артык зур булуы һәм симерү, физик активлыкның түбән булуы белән аңлатыла.

Наркомания һәм алкогольизм проблемалары аерым игътибарга лаек.

Халыкны, шул исәптән балаларны һәм яшүсмерләренә мотивацияләүне арттыру процессы сәламәт яшәү рәвеше алып баруга, йогышлы булмаган авырулар һәм бәйлелек куркынычы факторлары турында халыкка мәгълүмат житкерүдә катнашучы район учреждениеләре, жәмәгать оешмалары программаларын гамәлгә ашыруга жәлеп итеп, сәламәт яшәү рәвеше алып баруга мотивация системасын булдыру һәм моның өчен тиешле шартлар тәэмин итү, шулай ук мониторинг уздыру аша барлык бу процессларны тикшереп тору системасын булдыру белән ведомствора күпдәрәжәле хезмәттәшлек итүне күздә тотта.

Профилактик чаралар йөрәк-кан тамырлары һәм онкология авырулары белән көрәштә, барыннан да элек, хезмәткә сәләтле яшьтәге гражданны арасында төп чараларга әверелергә тиеш. Иң мөһим ресурсларның берсе - мәгълүмати кампанияләр уздыру.

II. Подпрограмманы гамәлгә ашыруның төп максатлары һәм бурычлары, вакытлары һәм этаплары

Максатлар:

Сәламәт туклануны һәм зарарлы гадәтләрдән баш тартуны да кертеп, гражданны сәламәт яшәү рәвешенә мотивацияләү системасын формалаштыру. Сәламәт яшәү рәвеше алып баручы гражданның өлешен 2024 елга арттыруны

сәламәт яшәү рәвешә алып баруга ярдәм итә торган мохит формалаштыру, сәламәт туклануны да кертәп (шул исәптән микронутриентлы житешсезлекне бетерү, тоз һәм шикәр куллануны киметү), тәмәке төтенәнән саклау, алкоголь куллануны киметү, шулай ук жәмәгатьчелек сәламәтлеге программаларын, мәгълүмати-коммуникация кампанияләрен кертү, гражданнарны һәм коммерциягә карамаган оешмаларны жәмәгать сәламәтлеген ныгыту чараларына жәлеп итү, сәламәтлекне ныгытуның корпоратив программаларын эшләү һәм гамәлгә кертү юлы белән сәламәт яшәү рәвешә алып баруга мотивацияләү исәбенә тәмин итү.

Куелган максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

Сәламәт туклануны һәм зарарлы гадәتلәрдән баш тартуны да кертәп, гражданнарны сәламәт яшәү рәвешенә мотивацияләү системасын формалаштыру:

муниципаль районда ижтимагый сәламәтлек программасын гамәлгә кертү; сәламәтлекне ныгыту буенча корпоратив программалар эшләү һәм гамәлгә кертү.

Программаны гамәлгә ашыру вакытлары һәм этаплары. Программа бер этапта гамәлгә ашырыла: 2020 - 2024 еллар.

Программаның төп чараларына характеристика.

Чара 1.2. Муниципаль районда ижтимагый сәламәтлек программасын гамәлгә кертү:

«2020-2024 елларга Алексеевск муниципаль районы халкы арасында ижтимагый сәламәтлекне ныгыту» муниципаль программасын эшләү һәм гамәлгә кертү;

мәгълүмати-коммуникация кампанияләрен уздыру юлы белән гражданнарны сәламәт яшәү рәвешә алып баруга мотивацияләү;

балигъ булмаганнарга медицина тикшерүе уздыру;

өлкән халыкның билгеле бер төркемнәренә диспансеризация үткәрү;

стационар учреждениеләрдә ятим балалар һәм торак милекчеләре ширкәтендә булган балалар;

ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар, шул исәптән тәрбиягә бала алучы гаиләгә яисә патронаж гаиләсенә опекага алынган уллыкка алынучылар;

укучыларга профилактик медицина тикшерүләрен оештыру һәм үткәрү, хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле гражданнарга наркотик матдәләрне һәм психотроп матдәләрне куллануны рөхсәт итүче затларны ачыклау предметына тест үткәрү;

алкоголь һәм спиртлы продукцияне сатуга бәйлә хокук бозуларны ачыклау һәм кисәтү буенча профилактик чаралар үткәрү;

«Әйләнә-тирәдәге тәмәке төтенә йогынтысыннан һәм тәмәке тарту нәтижеләреннән гражданнарның сәламәтлеген саклау турында» 2013 елның 23 февралендәге 15 номерлы Федераль законны гамәлгә ашыру буенча, шул исәптән тәмәке продукциясен сатуга бәйлә хокук бозуларны ачыклау һәм кисәтү буенча

профилактик чаралар үткәрү;

медицина хезмәткәрләре өчен камилләшүнең тематик циклларын оештыру һәм үткәрү, мәгариф, мәдәният, яшьләр оешмалары, социаль яклау учреждениеләре һәм хокук саклау органнары хезмәткәрләре өчен сәламәт яшәү рәвеше формалаштыру, алкоголизацияне һәм халыкны наркотиклаштыруны профилактикалау, тәмәке тартуның зыяны турында профилактикалау мәсьәләләре буенча ведомствоара семинар-киңәшмәләр үткәрү.

**Башкарма комитет
эшләре идарәчесе**

[Handwritten signature]

Г. Ә. Йосыпова

Татарстан Республикасы
 Алексеевск муниципаль районы
 башкарма комитетының
 2020 елның 15 июлендәге
 275 нче номерлы карарына
 2 нче кушымта

**«2020-2024 елларга Алексеевск муниципаль районы халкы арасында иҗтимагый сәламәтлекне ныгыту»
 муниципаль программасын гамәлгә ашыру чаралары планы**

№, п/п	Чаралар исеме	Үтәү вакыты (башы-ахыры)	Финанслау чыганақлары (мең сум)			Башкаручылар
			муниципаль бюджет	бюджеттан тыш чыганақлар	барлығы	
1	2	3	4	5	6	7
I. Сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру буенча чараларны оештыру						
1	Сәламәт яшәү рәвеше мәсьәләләре буенча федераль һәм республика норматив хокукый актларын һәм методик документларны кергү.	2020-2024 еллар	-	-	-	Жирле үзидарә органнары, «Алексеевск РҮХ» ДАССУ
1.2	Муниципаль районда исерткеч эчемлекләр, сыра, тәмәке куллануны һәм халык арасында сәламәт яшәү рәвеше формалаштыру буенча ведомствоара эш төркеме эшчәнлеген оештыру.	2020-2024 еллар				Район башкарма комитеты, «Алексеевск РҮХ» ДАССУ, ТР Дәүләт алкоголь инспекциясең территорияль бүлекчәсе, район башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, Мәдәният

1.3	Гражданнарның сәламәт яшәү рәвешенә, шул исәптән сәламәт туклануга, хәрәкәт активлыгына һәм зарарлы гадәتلәрдән баш тартуға юнәлтелгән мөгълүмати-коммуникацион кампанияләрне оештыру, халыкның төрле максатчан төркемнәре өчен.	2020-2024 еллар	-	-	-	бүлгә «Заря», «Таң» газетасы редакциясе, «Алексеевск РҮХ» ДАССУ, яшьләр эшләрә һәм спорт бүлгәге, Мәдәният бүлгәге
1.3.1	Халык өчен сәламәт яшәү рәвешен, шул исәптән сәламәт туклану һәм физик активлыкны формалаштыру мәсьәләләре буенча басма продукцияне (плакатлар, белешмәлекләр, листовкалар, буклетлар, флайерлар) тиражлау һәм тарату.	2020-2024 еллар	-	-	-	«Алексеевск РҮХ» ДАССУ, яшьләр эшләрә һәм спорт бүлгәге
1.3.2	Мөгълүмати таблада, сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру мәсьәләләре буенча социаль реклама биналары эчендә ведомство плазмаларында трансляцияләр.	2020-2024 еллар	-	-	-	«Алексеевск РҮХ» ДАССУ
1.4	Муниципаль районда сәламәт	2021-2024	5,0	-	20,0	«Мәгариф бүлгәге» МКУ

	яшәу рәвешен формалаштыру мәсьәләләре буенча тематик рәсемнәр конкурслары үткөрү (мәселән, «Сәламәтлек территориясе», «Тәмәкедән азат территория»).	еллар ел саен майда						«Алексеевск РҮХ» ДАССУ, «Мәгариф бүлгеге» МКУ, яшьләр эшләре һәм спорт бүлгеге, Мәдәният бүлгеге
1.5	Массакуләм тематик профилактик акцияләр үткөрү, шул исәптән БССО тарафыннан расланган халыкара һәм бөтендөнья даталарын исәпкә алып.	2020-2024 еллар	-	-	-	-	-	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгеге
1.6	Проектларга, идеяләргә һәм программаларга, шул исәптән эштән тайпылучы тәртип фактларына карата шәхси позиция формалаштыруга юнәлдерелгән яшьләргә, рухи һәм физик сәламәтлек принципларында тормыш төзүгә омтылу да ярдәм итү.	2020-2024 еллар						
1.7	Белем бирү оешмалары арасында сәламәт яшәу рәвешен буенча ин яхшы практикаларга шотр-конкурслар оештыру һәм үткөрү	2020-2024 еллар		5,0			25,0	«Мәгариф бүлгеге» МКУ

1.8	Гаилә белән ял итү һәм гаилә белән булган буш вақыт формаларын үстерү, гаиләнең ахлакый-эстетик кыйммәтләрөн, мәдәни традицияләрне формалаштыру.	2020-2024 еллар	-	-	-	Мәдәнияг бүлгеге
II. Иҗтимагыг берләшмәләрне жәлеп итеп, хезмәт коллективларында, учреждениеләрдә (оешмаларда) сәламәт яшәү рәвешә өчен хәрәкәт формалаштыру						
2.1	Жигештерү гимнастикасы һәм предприягиләрендә оешмаларында кергү	2020-2024 еллар	-	-	-	Жирле үзидарә органнары
2.2	Сәламәт яшәү рәвешә чараларын яктырту.	2020-2024 еллар	-	-	-	«Заря», «Таң» газетасы редакциясе
III. Алкогольле продукцияне чамадан тыш куллану масштабларын киметү һәм алкоголизмны профилактикалау буенча чаралар						
3.1	Алкогольле продукцияне сагу, чикләү тәртибен регламентлаучы федераль һәм республика норматив хокукый актларының үтәләше буенча контроль-күзәгчелек чаралары.	2020-2024 еллар	-	-	-	ТР Дәүләг алкоголь инспекциясенә территорияль бүлекчәсе, РФ ЭЭМ ТР буенча Алексеевск районындагы бүлгеге
3.2	Социаль өлкә, мөгариф, мәдәнияг, сәламәтлек саклау учреждениеләре, бизнес	2020-2024 еллар	-	-	-	Жирле үзидарә органнары, «Алексеевск РҮХ» ДАССУ, «Алексеевск районы мөгариф

	вәкилләре, авыл хужалыгы предприятиеләре житәкчеләре, ижтимагый һәм социаль юнәлешле коммерцияле булмаган оешмалар, дини конфессияләр арасында алкоголь продукциясеннән явызларча файдалануны киметү мәсьәләләре буенча ведомствоара йогынты ясау һәм хезмәттәшлек итү.						бүлеге» МКУ, башкарма комитетның мәдәният бүлеге, СОНКО
IV. «Әйләнә-тирәдәге тәмәке төтенә йогынтысынан һәм тәмәке тарту нәтижәләреннән гражданнарның сәламәтлеген саклау турында» 2013 елның 23 февралендәге 15-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләрен үтәү							
4.1	«Әйләнә-тирә тәмәке төтенә йогынтысынан һәм тәмәке тарту зыяннарыннан гражданнарның сәламәтлеген саклау турында» 2013 елның 23 февралендәге 15-ФЗ номерлы Федераль законны гамәлгә ашыруны оештыру һәм контрольдә тоту чаралары.	2020-2024 еллар	-	-	-	-	РФ ЭЭМ ТР буенча Алексеевск районындагы бүлеге
4.2	Социаль өлкә, мөгариф, мәдәният, сәламәтлек саклау учреждениеләре, бизнес вәкилләре, авыл хужалыгы	2020-2024 еллар	-	-	-	-	Жирле үзидарә органнары, «Алексеевск РҮХ» ДАССУ, «Алексеевск районы мөгариф бүлеге» МКУ, башкарма

	предприятиеләре житәкчеләре, ижтимагый һәм социаль юнөлешле коммерцияле булмаган оешмалар, дини конфессияләр арасында алкоголь продукциясеннән явызларча файдалануны киметү мәсьәләләре буенча ведомствоара йогынты ясау һәм хезмәттәшлек итү.						комитетның мәдәният бүлгеге, СОНКО
V. Массакүләм физик культураны үстерү чаралары							
5.1	Йорт яны территорияләрен, торак массивларын, спорт һәм уен майданчыкларын, билбордларны, сәламәт яшәү рәвеше буенча мәгълүмати стендлар белән тәэмин итү.	2020-2024 еллар	-	-	-	-	Жирле үзидарә органнары
5.2	Төрле яшьтәге халыкның яшәү урыны буенча кин катнашында, эшләнүчеләр, хезмәткәрләр һәм яшьләр арасында (спорт ярышлары, спорт эстафеталары) физкультур-савыктыру һәм спорт-массакүләм чаралар үткөрү.	2020-2024 еллар	5,0	-	25,0	-	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгеге
5.3	Мәгариф оешмалары арасында	2020-2024	-	-	-	-	«Мәгариф бүлгеге» МКУ,

